

**Liepājas mēra
mācības un atzinās
pirmajos trīs gados**

>>2.lpp

**Uzņēmumi jau
šodien gatavojas
nākotnes iespējām**

>>4.lpp

**U.Sesks par
politiku
un ne tikai**

>>6.lpp

**Ostas bāku
plāno atvērt
apskatei**

>>8.lpp

LIEPĀJAS AVĪZE

Liepāja! Tu audz un audzini mūs. Jau 400 gadus

Mīļā Liepāja! Kad 1625. gadā Kurzemes un Zemgales hercogs Frīdrihs Ketlers Tev piešķira pilsētas tiesības, Tu biji jau pieaugusi un skaista jaunkundze. Tava izceļsmē sākusies bija krietiņ senāk – 1253. gadā, kad Kursas zemē pirmoreiz esi pieminēta kā Līvas ciems. Bet dzīmi Tu vēl pirms tam, rosīgi dzīvojoties un tirdznoties ar vikingiem pie Liepājas ezera. Te tuvumā pat atrastas 2.-3. gadsimtā kaltās romiešu monētas no Romas impērijas "Dzintara ceļa" pastāvēšanas laikiem.

Tu jau toreiz zināji, ka Tava dzīve ritēs Liepājas ezera krastos, bet darbs būs saistīts ar jūras ceļiem, atpūta ar skaisto, balto smilšu pludmali un skaisto, veldzējošo dabu. Te dzīvoja un dzīvo stipri un spīti ļaudis, kuri nav liecami vai pakļaujami, ir

brīvdomīgi un arī strādīgi, ar ambīciju uz lielpilsētas ritmu, bet mājīgu, brīvu un saskanīgu sajūtu. Un kā gan citādi lai domājam, ja tieši Tu Latvijai izšķirošā laikā – 1919. gadā – uz laiku kļuvi par Latvijas galvaspilsētu. Jā, un Liepāja 1919. gada 19. janvārī notika pirmās vispārējās, tiešās, aizklātās un demokrātiskās pašvaldību vēlēšanas ne tikai Liepājā, bet visā Latvijā.

Tava vērtība ir stabilitātē un attīstībā vienlaikus – pirms gadu simtiem ieliktais pamats vēl tagad veido mūsu pilsētu. 17. gadsimtā izbūvēja ostu, kas joprojām visbargākajās ziemās neaizsalst. Te krustojas ceļi uz pasauli pa zemi, gaisu, sliedēm un ūdeniem, nu jau tiem piepulcējas pilsētas un novada veloceliņi. Joprojām cauri pilsētai mūs ved pirmsais

elektriskais tramvajs Krievijas impērijā. Joprojām svarīga vērtība visas valsts drošībai un gan jau arī Eiropai ir reiz izbūvētā Karosta, kur vieta arī mūsdienīgām ražotnēm, nerunājot nemaz par skaistajiem saulrietiem uz Ziemeļu mola un priežu mežu ikdienas šarmu. Joprojām baudām pasaulē lielāko, nepārbūvēto mehānisko ērģeļu skanējumu Sv.Trīsvienības baznīcā, lepojamies ar "Lielā dzintara" spožumu.

Liepāja, mēs līdz ar Tevi lepojamies un priecājamies par rūpīgi un gādīgi sapostām senām un jaunāku laiku ēkām, sākot ar skaisti sakoptiem dzīvojamjiem namiem, gaumīgiem restorāniem un viesnīcām, beidzot ar uzņēmumu un ražošanas ēkām. Liepāja, Tu esi bijusi brīvības cīņu iedvesmotāja gan vēstures

notikumos, gan uz skatuvinām mūzikā, teātros, tēlotājmākslā, muzejos.

Liepājnietiem viss ir svarīgs – katrs koks, krūms un soliņš, laternas stabs un atkritumu urna, puķu dobe – mums nekas nav tāpat vien. Tik daudz tapis un atdzimis, veidojies un pārveidojies – laika plūdumā, varu maiņas, karos un miera laikos esam gan smagi zaudējuši, gan mācījušies dzīvot no jauna. Un ieguvuši jaunus, spožus vaibstus.

Liepāja, Tavos 400 gados liepājnieti daudz ir strādājuši un vienmēr daudz strādās. Te vienmēr būs vieta kur augt, ko darīt, te vienmēr būs, ko mainīt un veidot. Liepāja, Tu smagi pārbaudi pirms ļauj sevi saukt par liepājnietu, Tu nevienam nesoli, ka būs viegli, bet Tu māki savaldzināt un iedvesmot. Ikvienam no mums ir siks īpašais liepājnietka stāsts. Šeit strādājot, audzinot bērnus, vadot ikdienas

dzīvi, baudot svētkus un notikumus, dodoties prom un atkal atgriežoties vai arī tikai ciemojoties, Liepāja, Tu ar saviem saullēktiem ezerā, ziedošu koku un puķu smaržām parkos un skvēriņos, aplausiem skatītāju zālēs, siltajām un baltajām smiltīm pludmalē, saulrietiem jūrā, ar savu mieru un nemieru māki iekurt sirdīs liesmiņu – tādu spožu un uz palikšanu.

Mēs, Liepājas partijas biedri, apzināmies, ka savos 20 darbības gados esam vien maza daļa Tavas vēstures, bet mēs esam patiesi lepni un pateicīgi tādi būt! Mēs ticam, ka kopā spēsim piedzīvot vēl daudz prieka, veiksmes, izturības un panākumu, mīļā Liepāja!

G.Ansiņš: Atvērt Liepāju šodienīgajam un sagatavot rītdienai

Ir pagājuši nedaudz vairāk kā trīs gadi, kopš Liepājas domes priekšsēdētāja amatā ir stājies Gunārs Ansīnš. Viņš iepriekšējās pašvaldību vēlēšanās saņēma liepājnieku vislielāko balsu skaitu, līdz ar to likumsakarīgi pārņema no Jāņa Vilniša Liepājas domes vadības grožus savās rokās. Lai arī ar vairākos desmitos gadu mērāmu iepriekšēju pieredzi pašvaldības darbā un iesaisti gandrīz visos lielākajos pilsētas attīstības projektos, kādus Liepāja piedzīvojusi pēdējo divdesmit gadu laikā, tomēr pilsētas pārraudzīšana no komandtiltiņa ir nesusi pavism jaunas mācības un izaicinājumus, ar kuriem tikt galā.

– Esat amatā jau nedaudz vairāk kā trīs gadi. Kā soka?

– Mēra amats ir ļoti izaicinošs un spraigs. Dažbrīd atskatos uz notikumiem un liekas, ka ir pagājis vesela mūžība, kaut gan patiesībā tie varbūt tikai daži mēneši vai pāris gadu. Ľoti dinamiska ikdiena, kurā notikumi seko cits aiz cita, vienas sapulces nomaina atkal citas, risināmo lietu mazāk nekļūst, satiekamie cilvēki mainās cits pēc cita un viss notiek apbrīnojamā ātrumā. Un man patīk tas, ka darbs dzen darbu un es redzu tam arī rezultātu.

Pēc statistikas, es laikam esmu starp iedzīvotāju visbiežāk apmeklētājiem Liepājas domes deputātiem, bet tas ir arī saprotams – ir gadījumi, kad cilvēki ir saskārušies ar situācijām, kuras saviem spēkiem nespēj atrisināt, un tad vēršas pie mēra. Ja varu, es arī cenšos palīdzēt, jo nereti no domes gaiteņiem kāda lieta izskatās pavism citādāk, nekā tā ir, raugoties no iedzīvotāja vai uzņēmēja perspektīvas. Tādēj ir svarīgi sarunāties un mēģināt saklausīt vienam otru. Bet ir arī reizes, kad skaidri saproti, ka risinājums kādai problēmai nebūs ne vienkāršs, ne ātrs, ne lēts un dažkārt pašvaldībai pat neiespējams. Līdz ar to jāsaka, ka šis nav amats, kurā stājoties, līdzī nāktu kāda maģiska brīnumnūjiņa, ar kuru atrisināt visas problēmas. Es ļoti gribētu, lai tā būtu, bet nav. Un tā ir tā ēnas puse, atrodoties mēra amatā – ka no tevis daudz sagaida, bet ne visas problēmas ir atrisināmas.

– Katrs politiskais spēks parasti nāk ar saviem priekšstatiem par lietu kārtību un prioritātēm. Kādi bija "Liepājas partijas" galvenie uzstādījumi un ko pats esat licis priekšplānā, atrodoties mēra amatā?

– Mana komanda nāca ar ļoti skaidru priekšstati par pilsētu – veidot spēcīgāku ekonomiku, mūsdienu gāku ražošanu, jauniem industriālajiem parkiem, kur liepājiekiem veidotos darba vietas, to visu sabalansējot ar skaistu un ērtu pilsētu, kurā gribas kvalitatīvi dzīvot, atpūsties, sportot, izglītoties. Tas bija mūs programmā un, uz šīm vērtībām balstoties, tika veidoti arī attīstības plānošanas dokumenti, lai šo programmu īstenotu dzīvē.

“ Man pašam personīgi vienmēr ir līcīs svarīgi nodrošināt pašvaldības atvērtību. ”

Atvērtību tādā ziņā, ka domes priekšsēdētājs nav kaut kas nesasniedzams un tāls, bet iedzīvotājiem pieejams. Tieši tādēj izlēmām rīkot tādas kā tematiskās tikšanās ar iedzīvotājiem visos mikrorajonos, lai uzklausītu viņu stāstus par to, kas satrauc un ko viņi gaida no savas pašvaldības. Braucām ar speciālistiem pa grantētajām ielām, kurās bija paredzēta pārbūve, lai iedzīvotājus iepazīstinātu ar izstrādātajiem būvprojektiem un uzklausītu bažas vai ieteikumus. Un, jāsaka, ļoti vērtīgi! Tiešām. Aprunājoties ar pašiem iedzīvotājiem, daudzās vietās izdevās vēl pirms darbu

Mēra TOP 10 Liepājas attīstības projekti

Jautāts par personīgi mēram nozīmīgākajiem vai saistošākajiem Liepājas aktuālajiem projektiem, domes priekšsēdētājs G.Ansīnš nosauc desmit attīstības ieceres, kuras tuvākā vai tālākā nākotnē Liepājā ir sagaidāmas:

**Jauns dzīvojamais rajons
Klaipēdas ielā 138**

Risinot Liepājai tik akūto jaunu mājokļu trūkumu, iecerēts veidot jaunu dzīvojamo mikrorajonu Klaipēdas ielas galā, kur slietos gan daudzstāvu dzīvojamās ēkas, no kuru augšējiem stāvjiem pavērtos skats uz jūru, gan arī privātmājas. Šobrīd jau iezīmētas pirmās jaunās ielas, tiek pamazām pievilktais pilsētas komunikācijas un sagatavoti zemesgabali, kuros attīstītājiem būvēt namus.

Liepājas teātra mazā zāle

Lai arī daudzus gadus bijusi vien vīzija un saspnis, pamazām iecere par Liepājas teātra mazo zāli ir pavirzījusies soli uz priekšu – noslēdzies arhitektūras metu konkurss un beidzot saspnis ieguvus arī reālus apveidus, kā šī zāle varētu izskatīties. Tagad nākamais – un grūtākais – solis ir mēģināt piesaistīt finansējumu būvniecībai.

**Jaunliepājas promenādes
atvēršana**

Kā pirms daudziem gadiem atvērām Vecās ostmalas promenādi, tā šodien strādājam pie tā, lai atvērtu arī Šobrīd slēgto ostas teritoriju gar kanāla malu Jaunliepājas pusē. Ir izstrādāts un domē apstiprināts jauns lokāplānojums kanālmalai Jaunliepājas pusē no Tramvaja tilta līdz Vecajiem kapiem. Šobrīd tiek projektēta pārbūve, atverot minēto teritoriju apmeklētājiem.

**Ziemeļu priekšpilsētas
apzaļumošana**

Lai uzlabotu gaisa kvalitāti, pašvaldība iecerējusi vērienīgu Ziemeļu priekšpilsētas apzaļumošanas programmu, kas paredz apstādījumu izveidi kopumā 32 dažādās vietās. Šīs rajons izvēlēts, jo tajā, kā redzams pilsētas teritorijas plānojumā un attīstības dokumentos, ir vismazāk zaļo zonu.

**Veloinfrastruktūras
paplašināšana**

Veloceliņu tīkls Liepājā sniedzas vairāk nekā 60 km garumā un būtiski, ka velobraucējiem tagad ir ērtas iespējas aizbraukt ne tikai Grobiņas virzienā pa veloceliņu, bet pavisam nesen izbūvēts 10 km garš veloceliņš līdz Bernātiem. Nākotnē varbūt tiksīm arī līdz Nīcī.

uzsākšanas izkert kaut kādas nianes projektos, kas nebija īsti labi pārdomātas vai kuras varēja būt labākas.

- Bet, runājot par grants ielu asfaltēšanu, ir dzīrdēti arī neapmierināti iedzīvotāju viedokļi. Citiem nepatīk, ka Plāvu ielas jaunā brauktuve kļuvusi šaurāka vai ka automašīnas vairs nevar tik ērti novietot pie mājas.

- Jā, protams. Es ar to rēķinos, visiem pa prātam tu nekad neizdarīsi, lai kā cestos, jo cilvēki ļoti atšķiras. Un katram ir sava izpratne par to, kas ir skaisti, kas ir ērti un kas ir pareizi vai nepareizi. Pieņemam, man pašam ļoti patīk Liepājas pludmales jaunās izejas un ūpaši Ronu ielas izeja uz jūru. Par šo projektu, ko realizēja pašvaldība, vieni raksta protesta vēstules un pieprasīja visu mainīt, jo ir sliki un nepareizi, bet citi savukārt piešķir Latvijas Ainau arhitektūras balvu.

Bet par ielām ir jāsaprot, ka šodien mēs pilsētu plānojam pavismā citādāk – veidojot pilsētu primāri cilvēkiem, ne transportlīdzekļiem, liekot projektos arvien lielāku uzsvaru uz zāļajām zonām, cenšamies mazināt automašīnu plūsmas tur, kur var mazināt, būvējot šaurākas brauktuvēs un platākas ietves, veidojot jaunu veloinfrastruktūru, attīstot sabiedrisko transportu... To dara ne tikai Liepāja, bet arī citas pilsētas gan Latvijā, gan Eiropā.

- Pasaules tendences?

– Es teiku, ka no pirmās dienas šajā amatā es esmu mēģinājis Liepāju veidot šodienīgu, modernāku, atvērtāku, vienlaikus sagatavojojot nezināmai nākotnei.

Nesaku, ka ir izdevies, bet uz to pusi ejam. Es ļoti gribētu, ka liepājenieki paši vairāk iesaistās savas pilsētas pārvaldišanā, lai izsaka viedokli, lai nāk ar ierosinājumiem un ir līdzdarbi. Vienlaikus, man liekas, ļoti svarīgi ir sagatavot pilsētu rītdienai. Mēs nezinām, kas notiks pēc gada. Vai diviem.

Skaidrs, ka gan vēsturiski, laikos, kad valstī nav klājies viegli, Liepāja ir ieņēmusi stratēģisku lomu, gan arī, domāju, nākotnē Liepāja būs nozīmīga, lai aizsargātu mūsu valsti, mūsu cilvēkus un mūsu vērtības.

- Kāda ir mēra ikdiena?

– Līdzīga kā ārstam – kalendāra pieraksts pēc pieraksta. Bet tas droši vien izriet no manas personības iezīmēm, jo man nepatīk daudz rakties dokumentos un gari sarakstīties par kaut ko, bet gan sasaukti visus iesaistītos pie viena galda un meklēt risinājumu, ja ir problēma. Man ir svarīgi, lai risinājums būtu, pirkārt, efektīvs. Otrkārt, tam jābūt tiesiskam. Tam es ļoti pievēršu uzmanību, jo pašvaldībai ir jārīkojas tiesiski un likumīgi! Treškārt, saprātīgam izmaksās un sabiedrībai noderīgam.

man ir tieksme uzticēties cilvēkiem, kas ir profesionāli savā darbā. Tieši tādēļ, kad stājos amatā, es skaidri pateicu, ka savu administratīvo biroju veidošu maksimāli kompaktu un skaitliski mazu. Man nevajag padomnieku armiju, bet es gribu vairāk lēmumu pienēmšanā iesaistīt tos cilvēkus, kas katrs ir savas jomas profesionāli pašvaldībā – vienalga sportā, kultūrā, izglītībā vai projektu vadīšanā.

- Jums ir tikai viens vietnieks, kaut gan citās līdzīga apmēra pilsētās mēram parasti ir vairāki vietnieki. Arī Liepājā taču ir bijuši laiki, kad mēram ir trīs vietnieki.

– Jā, pēc pēdējām pašvaldību vēlēšanām tā bija vairāk tāda zināma apstākļu sakritība, kas noteica domes politisko konstrukciju. Bet man jāsaka, ka ikdienas darbā man ļoti specīgs atbalsta plecs ir kolēģi un komanda apkārt. Varbūt mana atšķirība no prieķgājējiem šajā amatā ir tā, ka es pašvaldībā savu karjeru esmu veidojis no pašas apakšas – sāku kā vides speciālists un soli pa solim esmu virzījies uz prieķu – strādājis ar starptautiskajiem sakariem, vadījis attīstības projektus, daudzus gadus biju prieķsēdētāja vietnieks tieši ar pilsētas attīstību saistītos jautājumos. Tas viss man šodien noder.

- Kādas problēmas šobrīd pilsētai ir visaktuālākās?

– Atalgojums. Viennozīmīgi. Gan privātajā sektorā, gan arī pašvaldības sektorā es nemītīgi dzirdu, ka dzīves dārdzība ir tik strauji kāpusi, ka iedzīvotāji vēlas labāk apmaksātas darba vietas. Neskatoties uz to, ka statistiski bezdarba rādītājs Liepājā jau ilgāku

laiku svārstās ap 4 procentiem, kas analītiķu vērtējumā ir pat uzskatāms par kritiski zemu, mums visās iedzīvotāju aptaujās uzrādās, ka visakūtāk risināmā problēma ir nodarbinātība. Un te vairs nav runas par darba vietām kā tādām, bet gan labi apmaksātām darba vietām.

Tieši tāpēc ļoti daudz strādājam pie tā, lai pamazām transformētu mūsu ekonomiku un piesaistītu uzņēmējus, kas ienāk Liepājā ar inovatīvām un ilgtspējīgām rāzošanas idejām, kas apmāca savus darbiniekus, investē viņos, veido pievienotās vērtības produkciju un maina priekšstatu par rūpniecību, kāda tā ir šodien.

Ļoti lielas cerības lieku arī uz augstākās izglītības pārmaiņām Liepājā, jo mums ir nepieciešami specīgi profesionāļi. Mums ir jārada konkurētspējīga un šodienīga augstākās izglītības sistēma šeit pat, Liepājā, lai jaunietim pēc skolas beigšanas nebūtu jābrauc prom kvalitatīvas izglītības iegūšanai. Es nesaku, ka ir nepareizi braukt un mācīties labākajās Latvijas, Eiropas vai pasaules skolās, bet es ļoti ceru, ka šie prāti atgriežsies Liepājā, lai veidotu Liepāju par specīgu un pašpietiekamu pilsētu. Es pats esmu mācījies gan Berlinē, gan pilnveidojis zināšanas ASV un zinu, ka tā starptautiskā dimensija ir ļoti nozīmīga, taču galvenais nepazaudēt saikni ar savu dzimto pilsētu.

- Iedzīvotāju skaita līkne gan joprojām ir ar lejupslīdošu tendenci.

– Dzimstība joprojām ir zemāka par mirstību, bet migrācijas saldo pēdējos gadus mums pat ir pozitīvs, jo pēc statistikas datiem vairāk cilvēku izvēlas Liepāju par savām mājām nevis aizbrauc. Tājā brīdī, kad rīdzinieki sāk veidot ģimenes, dzimst bērni, jaunie

vecāki redz, ka bērnu izvadāšana pa dārziniem, skolām un sporta treniņiem prasa vairākas stundas dienā. Viņi sāk raudzīties uz Liepāju, jo te ir viss, kas cilvēkam vajadzīgs – darbs, kultūras iestādes, iespējas sportot, labas skolas, brīnišķīga pludmale. Viens no mājās darbiem, kas pilsētai jāpaveic jau tuvākajos gados, ir jaunu bērnudārzu celtniecība un mājokļu pieejamība. Mums vajadzētu vēl vienu bērnudārzu, lai pilnībā atrisinātu rindu problēmu, savukārt jaunu mājokļu radīšanā šobrīd rūpīgi strādājam pie jauna dzīvojamā rajona attīstīšanas pilsētas dienvidu daļā, pie tā saucamā pakavīja.

- Nemot vērā, ka Liepāja tūlīt atzīmēs savu četrsimtgadi, ko jūs novēlētu liepājeniekim gaidāmajā Liepājas jubilejā?

– Šodien Liepāja ir pilsēta, kas lepojas ar saviem cilvēkiem un sasniegumiem. Ostas pilsēta un lielākais reģionālais rāzošanas centrs Latvijā. Pilsēta, kas kļuvusi par Latvijas reģionu ekonomikas izaugsmes piemēru. Eiropas kultūras galvaspilsēta un sporta lielpilsēta. Viens no iecienītākajiem tūristu galamērķiem Latvijā. Pilsēta, kas pilna pretstatu un (ne)miera – spēka, kas virza mūs uz prieķu, uz mērķu sasniegšanu. Mūsu nākotne ir saistīta ar drosmīgiem sapņiem un augstiem mērķiem. Es ceru, ka Liepāja turpinās attīstīties kā zaļa rāzošanas, ostas, kultūras un sporta pilsēta, kur tradīcijas un inovācijas satiekas, kur cilvēki strādā labi apmaksātās darba vietās, vēlas veidot ģimenes un iesaknēties. Kā vieta, kur augt un mācīties, baudīt kultūru un dabu, nodoties aktīvi atpūtai un sportam. Kā vieta, kur viesoties un atkal atgriezties. Kā vieta, kur satikties pasaules vērienam ar nelielas pilsētas ērtībām.

Satiksmes pārvads uz Ziemeļu priekšpilsētu

Šobrīd vēl finansējuma meklējumos, taču satiksmes pārvads uz Ziemeļu priekšpilsētu ir visai pilsētai stratēģiski nozīmīgs projekts. Šobrīd veikta ekonomiskā izpēte un izanalizēti dažādi pārvada modeļi, lai noteiktu piemērotāko, taču tālāk virzība ir atkarīga no finansējuma pieejamības.

Grants ielu asfaltēšana

Plāvu iela, Ālandes iela, Ābeļu iela, Noliktavas iela, Skuju iela... Tās ir tikai dažas no agrāk grantētajām ielām, kas pēdējo dažu gadu laikā pamazām ieguvušas asfalta virskartu, atbrīvojot iedzīvotājus no mūžīgām putekļu problēmām. Šādi darbi vēl prieķā Pīlu, Amatas, Ezera, Ploču un citās ielās, taču viennozīmīgi pašvaldības izstrādātā Grants ielu asfaltēšanas programma ir ļoti vajadzīga un nozīmīga.

Mūsdienu ģimene

Eiropas kultūras galvaspilsēta ir pelnījusi arī mūsdienu ģimenei. Esam ar arhitektiem un bibliotēku ekspertiem paveikuši mājasdarbu, sagatavojojot detalizētu analīzi, kādai šai bibliotēkai vajadzētu būt. Ekspertu skatījumā, piemērotākais būtu mūsdienu ģimenes piebūves būvniecība Zivju ielā, taču šobrīd vēl tiek meklēts finansējums projekta īstenošanai.

Pludmales iezas

Pludmale ir Liepājas lepnumis un man prieks skatīties, kā pēdējo gadu laikā ir pārvērtušās iezas uz pludmali Ronu ielas galā, pie koncertdārza "Pūt, vējiņi!" un citviet. Prieķā vēl nākamie darbi – šovasar turpināsim pludmales labiekārtošanas darbus, izbūvējot iezas Kūrmājas prospektā galā un parka daļā.

Jauna bērnudārza būvniecība un investīcijas esošajos

Jau nākamgad plānojam durvis vērt pārbūvētajam un paplašinātajam bērnudārzmam "Kriksīts" E.Veidenbauma ielā. Aprēķini rāda, ka līdz ar šī bērnudārza paplašināšanu būsim gandrīz atrisinājuši rindu problēmu, taču, protams, vēl milzīgs darbs nepieciešams, lai turpinātu investīcijas esošajos bērnudārzos – gan sakārtojot rotāju laukumus, nomainot inventāru, mācību līdzekļus u.c.

Uzņēmējdarbības vide ar skatu nākotnē

Liepājas Speciālās ekonomiskās zonas (SEZ) uzņēmumi pērn īstenojuši investīciju projektus par teju 130 miljoniem eiro. Darbu uzsākušas trīs jaunas ražotnes, kas katrā nodarbina vairākus desmitus darbiniekus. Šie ir dati, kurus viegli aprēķināt. Vienlaikus 2024. gads SEZ raksturīgs arī ar aktivitātēm un notikumiem, kuru atdevi nerēķināsim šodien, jo tie vērsti ar skatu nākotnē. Un ar nākotni šajā gadījumā domāti ne gadu skaitļi, bet pilnīgi citādāka izpratne par ražošanu un uzņēmējdarbību – atjaunīgi resursi, maksimāla pārstrāde un pilnīgi jaunu produkta ražošana. Un vīsa pamatā – jaunākie zinātniskie pētījumi un modernās tehnoloģijas. Nesen divu gadu darbs rezultējis ar stratēģisko investoru kopīgi parakstītu paziņojumu par Liepājas Ilgtspējīgās Industrijas centra izveidi. Turklāt būtiski uzsvērt, ka projektu attīstībā iesaistās arī Rīgas Tehniskā universitāte ar savu zinātniski pētniecisko kapacitāti un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra.

Ostas darbība, tirdzniecība, preču apmaiņa un ražošana gan vēsturiski, gan arī ūbrīd un nākotnē ir bijusi un būs pilsētas labklājības un attīstības pamatu pamats. Tieši tāpēc tik svarīgi pēc neatkarības atgūšanas un padomju armijas aiziešanas bija atjaunot ostas darbību, ko, vērtējot ar šodienas skatu, drīzāk varētu apzīmēt kā faktiski uzbūvēšanu no jauna.

"Teju 30 gadu laikā nav mainījies Liepājas SEZ pamatuzdevums – jaunas darbavietas, labi apmaksātās darbavietas. Tās nozīmē iedzīvotāju labklājību un pilsētas labklājību, jo tieši iedzīvotāju ienākuma nodoklis veido pilsētas budžeta pamatu. Jo vairāk darba vietu ražošanas un pakalpojumu uzņēmumos, jo labāk dzīvosim. Jo lielāks pilsētas budžets, jo vairāk iespēju ieguldīt veselības aprūpē, izglītībā, kultūrā, sportā, komūnalajā sfērā, nodrošināt sociālo atbalstu, labiekārtot vidi," stāstu par Liepājas SEZ aktivitātēm sāk tās pārvaldnies Uldis Hmiejevskis.

SEZ veidošana gandrīz desmit gadu garumā

"Ne vienmēr viiss gājis tik gludi," Liepājas SEZ valdes priekšsēdētājs Uldis Sesks atceras pagājušā gadījumā deviņdesmitos gados, kad Liepājas uzņēmēji, smēloties priedzi no Šenonas speciālās ekonomiskās zonas īrijā, līdzīgu modeli centās ieviest arī Liepājā. "Tā bija gandrīz vienīgā cerība, kā samazināt bezdarbu, kas tobrīd tuvojās 30 procentu atzīmei, un piesaistīt investorus no Eiropas,

īpaši Skandināvijas valstīm, no kurām daudz spējām mācīties, tai skaitā menedžmentu, biznesa ētiku, sociālās atbalsta programmas saviem darbiniekiem."

Liepājas SEZ izveidošana vien ilga gandrīz desmit gadus. "Kārpījāmies ārā no ekonomiskās bedres un depresīvās sajūtas. Tagad jau tas mazliet aizmiršies, kā ar prezentāciju rūpījiem devāmies pie uzņēmējiem un kartē rādījām punktiņu, kur atrodas mazā ostas pilsēta ar milzu attīstības potenciālu," smaidot atmiņās gremdējas U.Sesks. Tā tolaik tika piesaistīti pirmie ārvalstu investori – "Pumac" industriālais parks, tapa pirmās ražotnes, veidojās ostas termināli – "BTC", "Danstore", dažādi infrastruktūras projekti. Apzināti tika piesaistītas vietējās kravas un dažādoti kravu veidi, lai sāktu celu uz multimodālu jeb ātru, drošu un efektīvu ostu.

Nākamie desmit gadi jau bija drošu pamatu izbūve. Laiks, kad ražošanas uzņēmumi nostiprinājās, vienlaikus pārdzīvojot dažādus izaicinājumus – pasaules ekonomisko krīzi, lielākā pilsētas uzņēmuma "Liepājas metalurgs" darbības apturēšanu, Krievijas iebrukumu Krimā. Tie un daudzi citi notikumi satricināja tranzītbiznesa nozari.

Teorijā zināms, ka krīze savā veidā virza uz attīstību. Tā arī Liepājas SEZ attīstībā 2017. gads kļuva par būtisku pagrieziena un rīcības posmu, kad tapa industrializācijas programma – proaktīva sadarbība ar esošajiem un potenciālajiem uzņēmumiem un investoriem, jaunu rūpīcu būvniecība.

tehnoloģijas zaļo jeb atjaunīgo energiju ieguvei. Šajos ražošanas procesos viiss jāsāk no nulles," gūto pieredzi apraksta SEZ pārvaldnies, norādot, ka mūsdienās iegūs un spēs attīstīties tie uzņēmēji, kas sevi realizēs brīvajās ražošanas posmu nišās. "Pieņēram, Eiropā trūkst rūpīcas, kurās ražo komponentes vēja ģeneratoriem. Liepājā jau drīzumā būs šadas rūpīcas! Liepāja ir izdevīgā ģeogrāfiskā lokācijā un ir piemēota no logistikas viedokļa, lai šeit attīstītos atbalsta bāze vēja parku būvniecībai un apkalpošanai Baltijas jūrā," skaidro U.Hmiejevskis.

Vēja turbīnu montāžas kuģu frakti dienā maksā līdz pusmiljonam eiro, kas nozīmē, ka tiem nevajadzētu celā pavadīt daudz laika. Tuvumā būs nepieciešamas jaunas rūpīcas, būs vajadzīgas enerģijas pārstrādes rūpīcas, kas citādi nozīmē liekās enerģijas akumulēšanu. "Vajadzība pēc zālās enerģijas diktē Liepājas attīstības modeļi, un Liepājas SEZ šo izaicinājumu pieņemusi kā iespēju!" nākotni īsi iezīmē Uldis Hmiejevskis.

Raugoties nākotnes iecerēs, būtiski ir nodrošināt arī nepieciešamo speciālistu sagatavošanu tuvākajos gados un veicināt jaunu mājokļu problēmu. Šie divi jautājumi ir pašvaldības dienaskārtībā un jau ūbrīd tiek veidota cieša sadarbība ar RTU Liepājas akadēmiju un Liepājas Valsts tehnikumu, kur top mācību programmas tieši Liepājas jauno ražotnu speciālistiem. Būs nepieciešami speciālisti darbam ar ūdeņradi, CO2 un citām ķīmiskām vielām, aviācijas tehnīki, atjaunīgās enerģijas iekārtu tehnīki ar vēja parku un saules parku apkopes prasmēm. Arī RTU Liepājas Jūrniecības koledža ir gatava jaunajam izglītības virzienam.

Ko nākotnē ražos Liepājā?

Liepājas SEZ pārvaldnies Uldis Hmiejevskis aicina ieskatīties nākotnes projektos, kuru vīzijas jau

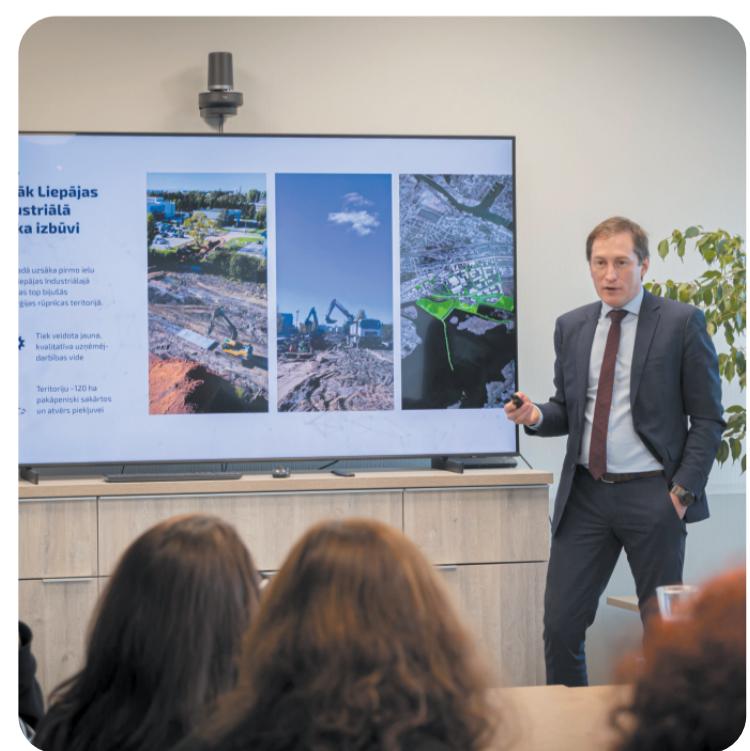
pārtop interesantos risinājumos, īstenošanas dokumentācijā un konkrētos realizācijas termiņos.

Vēja parku būvniecības un darbības atbalsta bāze un lielgabarīta konstrukciju ražotnes pie ostu piestātnēm.

Tai paredzētie 55 hektāri ūbrīd kartē redzami ūdeni, priekšostas teritorijā Ziemeļu priekšpilsētā, netālu no Karostas kanāla. Projekta realizāciju iecerēts uzsākt 2027. gadā, un šis laika ziņā ir vistuvākais projekts. Baltijas jūrā ir ieplānoti virkne vēja parku, no kuriem četri ir Latvijas teritoriālajos ūdeņos un tiešā Liepājas ostas tuvumā. Vēja parku būvniecības nodrošināšanai un vēlāk apkalpošanai paredz vismaz 20 līdz 30 gadus pieprasījuma.

Liepājas stratēģiski izdevīgajai pozīcijai papildu ir vēl virkne citu priekšrocību, kas rūpīgi izsvērtas gandrīz 30 gadu garumā. Osta, lidosta, industriālās teritorijas un attīstības iespējas, kas vienotā pārvaldībā ir izveidotas par pievilkīgu uzņēmējdarbības vidi ar labu pieejamību gan pa kuģu ceļiem, gan autoceļiem, dzelzceļu un ar gaisa satiksmi. Ir moderna industrija, kura turpina ilgtspējīgi attīstīties, elastīgi pielāgojoties pieprasījumam. Liepājas ostai jau ir unikāla viļņlaužu sistēma ar trīs vārtiem un plašu teritoriju priekštā. Agrāk tā bija nepieciešama, lai pasargātu karakuģus no vētrām. Šodien tāda mērķa vairs nav, un ir iespēja ostas akvatoriju izmantot citādi. Tā ir Liepājas iespēja.

Šajā gadījumā piedāvājumu noteica pieprasījums no vēja parku būvniekiem. Tika izstrādāta koncepcija, kā tas varētu izskatīties, uzrunātas kompānijas, kuras varētu šeit investēt. Ūbrīd Nīderlandes kompānija "Van Oord" ir noslēgusi teritorijas rezervācijas līgumu ar Liepājas SEZ pārvaldi un ir piesaistījusi divus nozīmīgus partnerus – "Europort" un "Smulders". Ieguldījumi tikai infrastruktūrā un teritorijas izbūvē vien plānoti virs 100 miljoniem eiro, bet ražošanā varētu sasniegst vēl 300 miljonus eiro.

**Ūdeņrādis lidmašīnu
dzinējiem jeb viens uzņēmums
veicina ideju nākamajam.**

Vēja parkos saražoto enerģiju plānots nevis pārdot, bet izmantot, radot jaunu pievienoto vērtību, piemēram, ražojot zojo ūdeņradi, kas ir nākotnes enerģijas resurss. Ūdeņraža ražotnes un termināla attīstītājs ir uzņēmums ar Norvēģijas, Zviedrijas un Latvijas kapitālu – "CIS Liepāja". Darbību tas plāno uzsākt 2029. gadā, sasniedzot jaudu 140 tūkstošu tonnu ūdeņraža ražošanas gadā. Ražotnei nepieciešami 36 hektāri zemes un tai ir ieplānota teritorija, kas atrastos blakus atkraštes vēja parku atbalsta bāzei.

Jaunās prasības pēc zaļās jeb ilgtspējīgās aviācijas degvielas atbilstoši Eiropas Savienības prasībām nozīmēs, ka augs pieprasījums pēc ilgtspējīgas degvielas jeb saīsinājumā SAF (Sustainable aviation fuel). To veidos 66 procenti no visas izmantojamās degvielas aviācijā. 13 procentiem lidmašīnu būs jāpāriet uz ūdeņradi kā degvielu vai tīru elektropiedziņu, kas iespējama vien nelieliem lidojumiem. Jaunās degvielas ražošanai ir nepieciešams CO₂ (oglekļa dioksīds jeb ogliskābā gāze). Bet, kur to iņemt? Pilsētas siltuma ražotājiem un industriālajiem ražotājiem tā būs jāsavāc, kā to nosaka Eiropas Savienības normatīvie dokumenti. Tas nozīmē, ka būs fiziski jāsavāc saražotie izmeši. Piemēram, šobrīd Dānijā savākto CO₂ vienkārši apglabā zemē. Veiksmīgāks risinājums ir savākto izmantot lietderīgāk – jaunā ražošanas procesā. Šobrīd top jauns stāsts par jaunu tehnoloģiju risinājumiem.

Līdz ar aviācijas nozares jaunajām vadlīnijām pieauga nepieciešamība ražot jauna tipa lidmašīnas – gan elektrolidmašīnas, gan arī lidmašīnas ar ūdeņraža dzinējiem. Tā kā šo abu veidu energijas būtu pieejamas vienviet Liepājā, aviācijas ražotājs "Fokker Next Gen" ir apņēmies veidot ražotni Liepājā. Uzņēmuma plānos ir Liepājā veikt lidmašīnu gala komplektēšanu un testēšanu. Darbības uzsākšana iecerēta tikai 2035. gadā, taču jaunie Eiropas noteikumi aviācijā par degvielu izmantošanu stāsies spēkā pakāpeniski un būs daļēji jāsasniedz 2040. gadā, savukārt 2050. gadā iecerēta jau nulles emisiju aviācija.

Sadarbība itin visā – uzņēmējdarbībā, ražošanā, projektēšanā, izglītības piedāvājumā, komunālajā nozarē, pakalpojumu pieejamībā u.c..

Liepājnikiem emocionāli svarīgs ir Liepājas pašvaldības un SEZ kopīgi īstenotais projekts par Liepājas Industriālā parka izveidi bijušās rūpniecības "Liepājas metalurgs" teritorijā. Tajā jau šobrīd veiksmīgi strādā vairākas modernas ražotnes, bet ir skaidri nosprausts plāns plašajā 120 hektāru teritorijā izvietot ražotnes, kuru darbība būtu balstīta uz aprites ekonomikas pamatiem. Tas paredz pieejamo resursu, materiālu un produktu koplietošanu, atjaunošanu. Tātad runa ir par sadarboties spējīgiem uzņēmumiem.

Icerētie projekti:

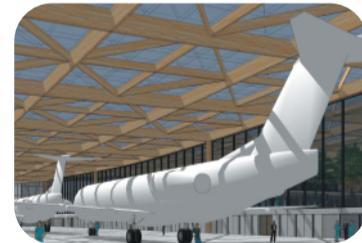
Atkraštes vēja atbalsta bāze un lielgarbīta kravu terminālis Liepājas ostā, izveidojot infrastruktūru vēja parku būvniecībai Baltijas jūrā un lielgarbīta konstrukciju ražotnu izvietošanai, ostas piestātnu tuvumā. Realizē uzņēmumi "Van Oord", "Euroports" un "Smulders".

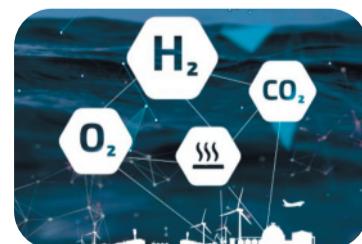
Ūdeņraža ražotne un terminālis – ūdeņraža ražošana, izmantojot atjaunīgos energoresursus. Realizē uzņēmums "CIS Liepāja".

Ilgtspējīgas aviācijas degvielas (SAF) rūpniecība – SAF degvielas ražošana, kas veicinās aviācijas nozares pāreju uz videi draudzīgākiem energijas avotiem. Realizē uzņēmums "GI Termināls".

Ar ūdeņradi darbināmu lidmašīnu ražošana – pasažieru lidmašīnu ražošana Liepājas lidostas teritorijā, kas veicinās aviācijas nozares dekarbonizāciju. Realizē uzņēmums "Fokker Next Gen Latvia".

Co₂ eksporta terminālis – rūpniecībā un enerģētikā emitētā un savāktā oglekļa dioksīda uzglabāšana un transportēšana. Realizē uzņēmums "GI Termināls".

Arī estētiska un kvalitatīva vide ir daļa no izglītošanas procesa

Liepājā ir joti spēcīga izglītības tradīcija – no pirmsskolas līdz vispārējai, profesionālajai un augstākajai izglītībai. Bērniem Liepājā varam piedāvāt piepildītu interešu izglītības spektru sportā, mākslā, mūzikā. Mūsu priekšrocība ir tā, ka varam nodrošināt reālas iespējas katram mācīties, sekojot savām interesēm, un, jo ilgākas mācības, jo kvalificētāks darbs Liepājas labā ar lielāku pievienoto vērtību.

Viens no spēcīgākajiem stūrakmeniem Liepājas izglītības iestāžu tīklā ir Liepājas Valsts ģimnāzija, kuru jau ilgstoši vada Helvijs Valcis, kurš ir arī Liepājas domes deputāts. "Ģimnāzija var lepoties ar secīgu un līdzsvarotu attīstību – soli pa solim kopā ar mūsu pedagoģiem, skolēniem un vecākiem. Pārmaiņas izglītībā pēdējo 20 gadu garumā notiek nepārtraukti, rezultātus varam novērtēt 10 gadu griezumā, bet pārmaiņas skar skolēnus un viņu ģimenes "šeit un tagad".

" Ir nepieciešama samērība it visā – gan izglītības saturā mācīšanā, gan vērtēšanā, ikdienas mācībās klasēs un vides transformēšanā atbilstoši mūsdienu prasībām. "

Ilgadējā Liepājas Valsts ģimnāzijas pieredze 2020. gadā ļāvusi uzsākt un veiksmīgi turpināt izglītības reformu "Skola2030" visas skolas līmenī, respektējot un izmantojot katra pedagooga profesionālo pieredzi savā jomā, kā arī kopīgi mācoties pilnveidot savu darbu atbilstoši laikmeta prasībām. "Loti svarīga ir arī vide, kurā jaunie liepājniesi mācās. Ģimnāzijas ēka kā izcils jūgendstila arhitektūras paraugs ieklauva valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā un 2013. gadā uzsākta pirmā apjomīgākā ēkas renovācija tās pastāvēšanas 100 gados," norāda direktors. Ģimnāzijas ēkas renovācijas piecu gadu perioda noslēgumā iegūta "Latvijas Arhitektūras Lielā gada balva".

Mūsdienīgo un ergonomisko vidi aizvien biežāk novērtē visa skolas saime – gan darbinieki, gan skolēni un viņu vecāki. Kā lepojas H. Valcis, radītā skolas vide ir apliecinājums tam, ka mūsdienu izglītības idejas ir ieviesušas izmaiņas kopējā izglītības procesā, bet tas darīts tādā veidā, ka tagadne un pagātne savstarpēji nepretojas viena otrai. "Ģimnāzijas ēka un mācību process, kas tajā notiek, ir lielisks piemērs tam, kā pagātni nav jādzēš, lai radītu radikālus un mūsdienīgus uzlabojumus."

Runājot par izaicinājumiem izglītības jomā Liepājā tuvākajā laikā, H. Valcis uzsver, ka aizvien straujāk mūsu ikdienā ienāk dažadas tehnoloģijas, kas ietekmē gan skolēnu ikdienu un mācīšanās procesu, gan arī skolotāja darbu klasēs. Viņa ieskatā, skolām un pašvaldībai jābūt gatavām pilnveidot esošo materiālo bāzi, kas atbilst un spēj sekot straujām izmaiņām tehnoloģiju jomā, kā arī jāturpina veidot izglītības iestāžu tīklu ar samērīgu skolēnu skaitu visos izglītības posmos, lai spētu reaģēt uz skolēnu skaita bieži vien neprognozējamām izmaiņām, jo diemžēl dzimstības līmenis Latvijā un Liepājā turpina samazināties.

"Domāju, ka Liepājā šobrīd nav akūtas problēmas izglītības jomā, kuras prasa steidzamu risinājumu, bet ir jāturpina secīgs skolu tīkla sakārtotāšanas process saskaņā ar jau izstrādāto stratēģiju pašvaldībā. Jau šobrīd ar diezgan lielu pārliecību varu apgalvot, ka ikviens skolēnam Liepājā atbilstoši viņa interesēm tiek piedāvāta iespējami labākā izglītība katrā izglītības iestādē, un ikviens ģimene Liepājā var būt pārliecīnāta, ka viņu bērnu skolā fokusējas uz tieši savas skolas skolēniem svarīgo un sasnidzamo," pauž ģimnāzijas direktors un domes deputāts.

"Es novēlu Liepājai labu un gudru vadītāju komandu"

Sešus Liepājas domes sasaukumus kopš 1997. gada ir vadījis Uldis Sesks. Šobrīd, sešus gadus vairs nebūdams mēra amatā, turpina darbu vietējā un arī valsts mēroga politikā kā Liepājas domes deputāts, vadot Attīstības komiteju un iesaistoties Saeimā ievēlētā "Apvienotā saraksta" valdes darbā. Uldis Sesks atzīst, ka joprojām visbiežāk uzdotais jautājums no bijušajiem un esošajiem kolēgiem, domubiedriem un liepājniekiem, arī cilvēkiem ārpus Liepājas ir: kāda ir Ulda Seska darbadiena šobrīd?

- Ko parasti atbildat uz šādiem jautājumiem?

- Atbildu, ka visnotaļ darbīga. Atlaist to sajūtu, ka esmu atbildīgs, ka spēju vadīt procesus, ka reduz kopainu, nevēlos. Mani bieži mudina: "Atpūties, neiesaisties," bet tas nav par mani! Esmu pieredzējis vairāk nekā 15 dažādas valdības, vadījis Liepāju cauri krīzēm un uzvarām, joprojām izjūt lielu atbildību par Liepāja notiekošo.

- Tad kāda ir Ulda Seska ikdiena šobrīd?

- Mans darbs ir veltīts Liepājas uzņēmēdarbības stiprināšanai. Nenoguris varu atkārtot, ka nav cita veida, kā stiprināt pilsētas iaugsmi. Protams, lepojos ar Liepājas sasniegumiem, kultūras un sporta dzīvi, zinu, cik paveikts un cik svarīga ir veselības aprūpe, sociālais nodrošinājums, izglītības piedāvājums. Bet, mīlie liepājnieki, bez uzņēmēdarbībā noelpnītās naudas nevaram un nevarēsim tērēt, radīt skaisto vai sniegt atbalstu bērniem un sociāli maznodrošinātajiem. Pilsētai pirmāmkārtām ir jāpelna! Tas ir visa pamata. Tāpēc ikdienā strādāju, lai veidotos jauni industriālie parki, palīdzu procesos, lai Liepājā ienāktu lieli ražošanas uzņēmumi. Vai liepājnieki zina, ka pēdējos gados Liepājā ir uzbūvētas 27 jaunas, modernas rūpnīcas? Šobrīd tiek pārbūvēta bijušā "Liepājas metalurga" teritorija, tur taps mūsdienu prasībām atbilstoša infrastruktūru ar visiem komunikāciju pieslēgumiem. Plānojam, ka tur veidosies vēl 10 modernas ražotnes. Šāds modelis ir Karostā.

- Vai tas nozīmē, ka Liepājas nākotne ir ražotnēs, rūpniecībā?

- Tas noteikti ir stabils pamats. Bet skaidrs, ka Liepāja ir īpaša ar savu pludmali, pludmales baltajām smiltīm, piejūras dabu. Tūrisms ir svarīga pilsētas tautsaimniecības daļa. Te es gribu izteikt atzinību un paldies uzņēmējiem, kas piedalās, investē un rada skaistas viesnīcas, restorānus. Liepājas vasara ir īsa, tāpēc veselības tūrisms varētu būt nopietns magnēts visa gada garumā. Man sāp sirds par Liepājas bijušās sanatorijas projektu, kurš iestrēdzis destruktīvā viedokļu apmaiņu.

Bez tā šobrīd strādāju pie jaunu mājokļu attīstības programmas. Ārkārtīgi svarīga tēma, lai tuvākajos gados pilsētā tiktu izbūvēti jauni, moderni mājokļi gan jaunajām ģimenēm, gan jau pieredzējušiem speciālistiem, gan biznesa cilvēkiem, medikiem, pedagoģiem, inženieriem, kultūras un sporta nozares speciālistiem, kuri arvien biežāk Liepāju redz kā savu dzīves un iespēju pilsētu. Mājokļu trūkums ir nopietna problēma. Šajā jautājumā esam spēruši nopietnus soļus uz priekšu.

- Domājams, pirms katrām vēlēšanām saņemt jautājumu, vai kandidēsiet un vai nedomājat atgriezties mēra krēslā?

- Mēra krēsls, lai arī ir deputātu apstiprināts, tomēr ir vēlētāju lēmums. Esmu gandarīts, ka Liepājas partija nav zaudējusi savas pozīcijas visās pašvaldību vēlēšanās, kopš tās dibināšanas 2004. gadā. Mans mērķis šobrīd ir piedalīties jaunajā partijas

programmas izstrādē. Un te es atkal gribu uzsvērt – ne solījumu, bet pilsētas darba un attīstības programmas izstrādē. Es rēķinos ar to, ka pasaule mainās, nāk jaunas tehnoloģijas, tuvākajos gados mūsu ikdienā arvien vairāk ienāks mākslīgais intelekts gan uzņēmējdarbībā, gandrīz ikvienā darbības jomā, arī ikdienā un sadzīvē. Robotizācija jau ir ienākusi vairākos Liepājas ražošanas uzņēmumos, nākotne būs ļoti strauja. Svarīgi, lai pilsēta attīstās dažādos virzienos, lai esam konkurētspējīgi Eiropas un pasaules mērogā. Es gatavojos darbam un piedalīšos vēlēšanās no Liepājas partijas saraksta.

- Zinot, ka politiķis ikdienā no liepājniekiem saņem vairāk pārmetumu nekā labus vārdus, kāda ir jūsu motivācija darbam domē?

- Tikai un vienīgi, kad reduz darba rezultātu. Izstiepti, sarežģīti, birokrātiski, atlīkti un iesaldēti projekti, nevajadzīgi vai nepamatoti tēriņi – tie mani ļoti kaitina. No kolēģiem pašvaldībā bieži dzirdu: tādi tagad laiki. Pretī atbildu, ka paši vien šos "tādus laikus" sev radām. Vienlaikus apzinos, ka mainījusies ir darba vide gan pašvaldībā, gan Latvijā un Eiropā kopumā. Pandēmija, karš Ukrainā, daudzi tuvāki un tālāki notikumi pasaulē radījuši trīskāršus drošības, datu aizsargāšanas, slepenības principus. Daudzi vēlas strādāt attālināti, pienākumus veic individuāli. Es esmu komandas cilvēks. Man vienmēr ir patikušas dzīvas diskusijas, neesmu baidījies ar oponentiem strīdēties klātbūtnē. Tieši šādos procesos rasti

kompromisi, slēgtas vienošanās un pienemti daudzi Liepājai svarīgi lēmumi.

Ikvienam jāapzinās, ka līdz ar Donaldu Trampa ievēlēšanu pasaule atkal ir pārmaiņu priekšā. Politikas vērotāji runā, ka arī Eiropas valstīs aug pieprasījums pēc lielākas vadītāju līderības, apņēmības risināt samilzušos ekonomikas, sociālos, drošības jautājumus. Latvijas ekonomikai vajag nopietnu uzrāvienu. Tam nepieciešami līderi, kas spēj vadīti Latvijas iaugsmi līdzīgi kā Lietuvā, Polijā, Lielbritānijā, Dānijs, Zviedrijā, Somijā, kur katru gadu ir vērojams IKP (iekšzemes kopprodukts, kas ir visu saražoto produktu un pakalpojumu summa konkrētā valstī) pieaugums.

- Vai tas nozīmē, ka nepiekritat tam darba stilam, kāds šobrīd valda gan valdībā, gan pašvaldībā?

- Nē, tā es neteiktu. Labākā metode, kā sakārtot domas un argumentēt darbā ar oponentiem, ir uzticīties viedokļiem, kurus pauž cilvēki ar pieredzi. Ir labi, ja procesus vada komanda, kurā ir gan jauni, gan pieredzējuši kolēģi. Abpusēja cieņa un sapratne, kas balstīta uz kopīgu mērķi – šis ir bijis vadmotīvs Liepājas partijas kandidātu saraksta veidošanā. Jāsaka gan, ka darbu straumē mērķis brīžos izplūst vai iegrožas citādi. Tad ir jāapstājas, uz to bieži aicinu arī kolēgus – atceramies, kāds bija uzdevums, kāds bija lielais mērķis. Diemžēl šo pazaudēto mērķu problēmu īpaši var novērot valdības darbā.

Lēmumi, kas nez kur balstīti un šķiet bez pamata. Tādu ir bijis daudz. Joprojām atceros murgaino laiku ar Kariņa valdības spiedienu mainīt Liepājas Speciālās ekonomiskās zonas statusu. Reāla tuvredzība un absurds – atņemt, faktiski nogremdēt Liepājas ekonomikas pamatu, sašūpot visu reģionu un galu galā arī valsts tautsaimniecību. Šis bija kļajis izpratnes trūkums.

- Kāds ir šīs Liepājas domes sasaukums?

- Valda savstarpēja tolerance. Neteiktu, ka visiem piemīt izpratne par pilsētas tautsaimniecības procesiem, arī populisms joprojām ir modē. Un vienlaikus arī tādas kā gaidas, ka kāds atrisinās problēmas mūsu – deputātu – vietā. Trūkst jaunu piedāvājumu par attīstības iespējām, stratēģiska redzējuma, bet viedokļu sadursmes ir par sīkumiem vai tāda neskaidra spītēšanās. Dažu deputātu vārdā tika pārvilkts krusts lēnumam par krematorijas būvniecību Tosmarē. Lai gan ir skaidrs, ka liepājniekiem šis pakalpojums ir nepieciešams, uz to arī norāda socioloģiskā aptauja – 64 procentu liepājnieku atbalsts. Pieķeršanās lietām, kas ir tikai maza daļa no kāda lielāka procesa. Piemēram, vajag maksas vai bezmaksas autostāvvietas, nemaz nemēģinot iedzīlināties un arī nepiedāvājot risinājumus, kā tad organizēt autotransporta

plūsmu pilsētas centrā. Protams, kad atceros, ir bijuši laiki, kad ne tikai partiju sastāvs bija raibāks un skaļāks, vienlaikus ar latviešu valodu domes sēdēs skanēja krievu, pat angļu valodas, nerunājot jau par asām viedokļu sadursmēm, teatrāliem iznācieniem, necieņu pret darbu un kolēgiem... Jā, salīdzinot ar tiem laikiem, šobrīd viss ir mierīgi un var produktīvāk strādāt.

- Tuvojas vēlēšanas, priekšvēlēšanu laiks, vai to jūtat domē?

- Viss ir atkarīgs no partneru politiskā brieduma. Vairāk nekā 25 gados esmu mācījies, ka priekšvēlēšanu laika mērenība, cieņpilna attieksme pret konkurentiem vienmēr atmaksājas pēc vēlēšanām. Esmu principiāls cilvēks, man ir nemainīga vērtību skala, pie kuras turos. Alzvainojuši vai pat apmelojumi var radīt nelabojamas sekas. Kā Liepājas partijas vadītājs es lepojos, ka esam saglabājuši pašciešu un ar vēlētājiem runājuši, pirmkārt, par sevi, saviem darbiem, saviem uzdevumiem, solījumiem, to izpildi vai zaudējumiem. Liepājas partijas priekšvēlēšanu darba kartībā nekad nav bijusi nomelnojoša kampaņa pret kādu no citām partijām. Mēs nāksim ar darbu programmu, kas pilsētu veidos vēl skaidrāku un draudzīgāku liepājniekiem un Liepājas viesiem.

“Mēs analizēsim savu, ne konkurentu darbu, jo mūsu mērķis ir strādāt un sasniegt savus mērķus.”

- Šis ir ne vien vēlēšanu, bet arī Liepājas 400. dzimšanas dienas gads. Ko jūs vēlētu, dāvinātū Liepājai?

- Skanēs tā patētiski, bet savā darba mūžā Liepāju esmu redzējis Joti bēdīgu. Tagad tā spēj par sevi pastāvēt, svētkos uzpošas kā svarīga un skaista dāma. Protams, viss nav ideāli, bet politiķa uzdevums ir parādīt vīziju, kuru novērtē un atbalsta vēlētāji – liepājnieki. Pašvaldībai ir jāspēj piedāvāt to, kas ir mērķtieči un tiešām nepieciešams vairākumam. Atdevi un novērtējumi bieži var just tikai pēc vairākiem gadiem. Daudz darba gaida Liepājas izglītības, veselības aprūpes, kultūras, sporta, vides, uzņēmējdarbības un daudzās citās nozarēs. Es vēlu neapstāties, neiestigt, ilgi kavējoties pie sasniegtā vai balvām. Liepājai piestāv kustība, darbošanās un ceļš uz mērķi! Liepāja reiz bijusi flagmanis daudziem procesiem valstī. Es vēlu Liepājai labu un gudru komandu, kas spētu sastrādāties un darīt lielus un mazus, bet svarīgus darbus liepājnieku labā!

Veloceliņu izbūves apspriešanā iesaistījās liela daļa liepājnieku

Liepājā šobrīd kopumā izbūvēti veloceliņi vairāk nekā 63 kilometru garumā. Katrā ielas rekonstrukcijas vai izbūves projektā tiek izvērtēta iespēja paredzēt veloceliņu. Tas nozīmē, ka veloceliņu skaits un garums pilsētā nemitīgi aug.

"Savulaik Liepāja bija Latvijas celmlauzis veloceliņu tīkla veidošanā pilsētvidē," atceras Liepājas domes deputāts Vilnis Vitkovskis. "Atceros paša pirmā Jūrmalas parka veloceliņa radīšanas procesu, kas aizsākās jau 2005. gadā. Atmiņā ir īpaši viena ekspedīcija, kurā kopā ar projektētājiem, projekta vadītāju, Liepājas Būvvaldes pārstāvjiem izstāgājām esošās taciņas, lai kopīgi izspriestu, kur tobrīd esošajos brikšņos vislabāk būtu būvēt veloceliņu. Plānošanā domājām, kurp tie vedīs un kā tie veidos pilsētas apkaimju ceļus. Atceros, ka par veloceliņa izbūvi priecājās pilnīgi visi – liepājnieki, pilsētas viesi, kolēģi – aktīvi iesaistījās un piedalījās apspriešanā."

Liepājas veloceliņu plānošanas un izbūves laiks ir viens no spilgtākajiem piemēriem liepājnieku iesaistei pilsētvides veidošanā. "Man pašam joti tuvs ir veloceliņa turpinājums Raiņa parkā kvalitatīvā grants segumā. Tas atbilst videi un ieguldījuma iespējām," pauž V. Vitkovskis. Veloceliņu būvniecība rāsīja vajadzību, lai taptu īpaši Liepājai dizainētas velonovietnes. Tās izvietotas pie plaši apmeklētiem sabiedriskiem objektiem, piemēram, Pētertirgus, pilsētas

dome, Sv. Nikolaja katedrāle, stacijas laukums, Liepājas pludmale, Rožu laukums un citviet, radot Liepājai raksturīgus vides skatus.

Liepājas domes deputāts atzīst, ka aizsāktais veloceliņu izbūves virziens, radītā infrastruktūra un plānošana, iekļaujot veloceliņus kā svarīgu ielu rekonstrukcijas projektu sastāvdaļu, ir liels sasniegums un apliecina sabiedrības iesaisti savas apkārtējās vides veidošanā. Tas arī apliecinā, ka procesos, kas tiešām rūp, liepājnieki ir gatavi iesaistīties. "Zajā domāšana bieži saistās ar sarežģītiem terminiem un nopietnu pārplānošanu pilsētas komunālajā nozarē vai ražošanā, pilsētas ikdienas organizēšanā, tomēr veloceliņi ir vieglāk saprotams un skaidrs uzdevums. Tas veicina paradumu, dzīvesveida maiņu, rada citu attieksmi un veido jaunas tradīcijas ikvienā sabiedrības grupā. "Milzīgs gandarījums, ka reiz iesāktais darbs pie veloceliņu izbūves šobrīd ir rezultējis ar veloceliņu Liepāja – Bernāti. Esmu drošs, ka veloceliņu tīklu attīstību nepieciešams turpināt un ieceru ir daudz," plānus iezīmē deputāts.

Šobrīd plānots, ka plašs un sazarots veloceliņu tīkls veidosies arī Ziemeļu priekšpilsētas un Zajās birzes apkaimēs, kā arī savienos vairākas Veclejpājas un Jaunlejpājas mazās ielīnas, veidojot drošus veloceliņus pie ielām ar aktīvu satiksmi. Ar plānoto veloceliņu tīklu ikvienam interesentam iespējams iepazīties Liepājas pašvaldības mājaslapā interneta.

Lepojas ar senākajām jūrskolas tradīcijām

Rīgas Tehnikās universitātes Liepājas Jūrniecības koledža (RTU LJK) ir dibināta tālajā 1876. gadā un ir vecākā jūrskola Latvijā. Pēdējos trīs gadus izglītības iestādi vada Jānis Džeriņš, kurš audzēķu un kolēgu vidū ir cienīts un augstu novērtēts savā azartiskā un pārdomātā vadišanas stila dēļ. Direktors mudina jauniešus apgūt izglītības programmas, kuras piedāvā koledža, jo ir pārliecināts, ka tehniskās zināšanas darba tirgū ir būtiskas ne tikai šodien, bet būs vajadzīgas arī nākotnē.

"Lai gan Liepājā izglītības sektorā ir vairākas akūtas problēmas, piemēram, demogrāfiskās izmaiņas un pedagogu trūkums, pilsēta piedāvā arī ievērojamas priešrocības, īpaši jūrniecības, tehnisko zināšanu un radošo industriju jomās. Lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību, ir svarīgi risināt aktuālās problēmas, piesaistīt jauniešus un attīstīt modernas mācību programmas, kas atbilst nākotnes darba tirgus prasībām," stāsta RTU Liepājas Jūrniecības koledžas direktors Jānis Džeriņš.

Liepājā attīstās dažas specifiskas nozares, piemēram, jūras transporta, logistikas, tūrisma un radošo industriju jomās, kas var sniegt lieliskas

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību, ir svarīgi risināt aktuālās problēmas, piesaistīt jauniešus un attīstīt modernas mācību programmas, kas atbilst nākotnes darba tirgus prasībām," stāsta RTU Liepājas Jūrniecības koledžas direktors Jānis Džeriņš.

iespējas vietējiem studentiem. Tāpat pilsētas ekonomiskā attīstība ir ar pozitīvu dinamiku, līdz ar to ir potenciāls piesaistīt vēl vairāk studentu ar dažādiem inovatīviem studiju virzieniem, kas būs nepieciešami nākotnē. Jaunākās tendences – digitālās izglītības un attālinātās mācīšanās popularitātes pieaugums. Tādās pilsētās kā Rīga ir vairāk pieejams tehnoloģiju atbalstīts mācību process, kas ļauj studentiem no jebkuras vietas piedalīties kvalitatīvos studiju procesos. Arī Liepājā šāda pieeja kļūst aizvien populārāka, kas sniedz iespēju

izglītības programmas piedāvāt kā Latvijas iedzīvotājiem, tā arī ārvalstu studentiem.

"Liepājas Jūrniecības koledžai ir būtiska loma kā Liepājas, tā arī Latvijas ekonomiskā attīstībā. Mēs veicam jūrniecības nozarei nepieciešamo profesionālu apmācību, un mūsu absolventi ir ar augstu nodarbinātības rādītāju. Turklat koledžai ir būtisks potenciāls sniegt pienesumu gan Liepājas, gan visas Latvijas ekonomikai, iesaistoties atjaunīgās energijas un ar to saistīto apmācību programmu attīstībā. Šādas iniciatīvas palīdzētu veicināt ilgtspējīgu ekonomisko attīstību, piesaistīt investīcijas un radīt jaunas darba vietas," papildina J.Džeriņš.

Kā jau daudzas izglītības iestādes, arī Jūrniecības koledža saskaras ar dažādiem izaicinājumiem. "Jaunu mācībaspēku piesaiste ir viens no izaicinošākiem uzdevumiem. Piesaistīt augsti kvalificētu speciālistu ar atalgojumu, kas būtiski atšķiras no jūrniecības sektorā piedāvātā, dažākā šķiet kā neiespējamā misija, taču pēdējo gadu priedze rāda, ka ar pareizu attieksmi un pieeju ir iespējams piesaistīt jaunus un zinošus speciālistus, kas izglītos nākamo jūrnieku paaudzi," gandarījumu neslēpj direktors.

Ar pašvaldības atbalstu Liepājas hokejs atgriežas virslīgā

virslīgas tabulās. Linards Mazurs-Mago un Oskars Dombrovskis uz saviem pleciem iznesuši šo ideju, un man prieks, ka deputātu starpā bija vienprātība, lai, cerams, drīz atkal varētu iet un atbalstīt mūsu hokejistus virslīgas spēlēs!" gandarījumu neslēpa Liepājas domes deputāts Jānis Voznesenskis, kurš ir arī Liepājas Sporta spēļu skolas vecāku padomes loceklis. Viņš pauða cerību, ka Liepājas hokeja komanda ne tikai atgriezīsies virslīgā, bet arī kļūs par stabili spēlētāju Latvijas hokeja elitē uz palikšanu. "Mūsu komandas spēlēšana virslīgā nozīmē jaunu motivāciju jaunajai paaudzei, kas šodien vēl tikai trenējas un gatavojas. Kā ārsts traumatologs savā ikdienā redzu, cik svarīgi ir jaunajai paaudzei radīt interesei un motivāciju nodarboties ar sportu un, domāju, daudziem jaunajiem spēlētājiem nākotnes iespēja potenciāli aizsniegties līdz virslīgai būs labs stimuls," norāda J.Voznesenskis.

Hokejs ir sporta veids, kas vieno un iedvesmo daudzu liepājnieku sirdis, un tagad ir iemesls lielam priekam – Liepājas hokeja komanda drīz atgriezīsies virslīgā! Pēc vairāku gadu intensīva darba un dažādu grūtību pārvarešanas Liepājā atkal ir radīti visi apstākļi, lai vietējā komanda atgrieztos Optibet hokeja līgas (OHL) sacensībās.

Liepājas pašvaldība pieņemusi lēmumu plecu pie pleca ar Liepājas uzņēmējiem un kuplo hokeja salīmi sniegt finansiālu atbalstu komandai. Tas nozīmē, ka drīz hokeja entuziasti atkal varēs redzēt savu komandu cīnīs uz ledus.

"Ilgais darbs vainagojies panākumiem, un Liepājas vārds pavisam drīz atgriezīsies OHL

Ar mērķi uz radošo izcilību

Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas pēdējo gadu laikā ir burtiski pārvērtusies līdz nepazišanai. Ir realizēti apjomīgi būvniecības projekti, lai pie ēkām Alejas ielā 18 slietos divas jaunbūves ar plašām un mūsdienīgām telpām mācību un audzināšanas procesam. Tāpat mācību iestādes apkārtējā vide ir labiekārtota, kļuvusi mājīga un skaista, ir uzbūvēta moderna izstāžu zāle, kā arī inovatīva bibliotēka. Pārmaiņas piedzīvojuši arī skolas ēka Ausekļa ielā, kur skolojas jaunie mūziķi. Tur izveidota mūsdienīga skolas dienesta viesnīca un līdz ar rekonstrukcijas darbu noslēgumu mācību process jaunajām radošajām personībām – mūziķiem, māksliniekim un, protams, arī pašiem pedagogiem – ir rosinošāks un atbilstošāks šodienīgas izglītības iestādes standartiem.

Inga Auziņa, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas direktore, sarunā uzsver: "Mūsu skolas misija ir veicināt izcilību, radošo pienesumu vispirms Liepājā, visā Latvijā un ceram, ka arī pasaulē. Tam ir sagatavoti visi priekšnosacījumi – šeit gūtā izglītība ir balstīta uz akadēmiskām un profesionālām izglītības vērtībām un digitālām transformācijām. Domāju, ikviens liepājnieks redz, ka paveiktie darbi spēj un spēs veicināt skolas atpazīstamību, nodrošinot mūsdienīgu, estētisku un inovatīvu mācību vidi, lai audzēkņiem būtu visas iespējas tiekties uz izcilību."

Cītīgs pedagogu darbs un skolēnu centība ļauj sasniegt augstus rezultātus sekmēs un izcīnīt godalgotas vietas konkursos. Realizējot programmu "Skola 2030", aizvadītajā mācību gadā izglītojamie, pirmo reizi kārtot padziļināto kursu eksāmenus matemātikā, latviešu valodā un literatūrā, kā arī svešvalodā, kultūrā un mākslā, visos

"Esmu pārliecināta, ka Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas darbs redzams un jūtams arī ārpus skolas sienām. Liepājenieki mīl visu radošo, un mēs esam gatavi tajā piedalīties, stiprināt un veicināt jau kopš mazotnes," pauž direktore un pastāsta, ka sadarbībā ar pirmsskolas izglītības iestādi "Spridītis" ir atklāta Liepājā iepriekš nebūjis jauna interešu izglītības programma "Mūzikas un mākslas sinerģija". Programmas mērķis ir pamānīt un izkopt bērnu mākslinieciskos talantus agrīnā vecumā, veicināt pamata prasmju un spēju izaugsmi mūzikas un mākslas jaunradē.

"Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola ir kļuvusi atpazīstama, un tie nav tikai vārdi. Esam spējuši piesaistīt skolai kā pedagogus Latvijā atpazīstamus māksliniekus un mūziķus, veidojam sadarbību dažādām izglītības programmām ERASMUS+ ar partneriem Igaunijā, Somijā, Francijā, Belģijā, Spānijā, Portugālē, Grieķijā, Itālijā, Horvātijā un citās valstīs. Visa pamatā, protams, ir izglītības kvalitāte un spēja turpināt izaugsmes ceļu. Mēs neplānojam apstāties!" ir pārliecināta Inga Auziņa.

no LMMDV un citām izglītības iestādēm ir iespēja kārtot eksāmenus, lai iegūtu sertifikātu ar norādītu līmeņa apstiprinājumu savā specialitātē.

Pedagoģiem un skolēniem svarīga tradīcija ir kopš 2020. gada īstenotais Valda Vikmaņa Latvijas jauno atskanotāmākslinieku konkurss. Tajā labākajiem jaunajiem izpildītājiem no visas valsts ir iespēja sevi pilnveidot un parādīt uz koncertzāles "Lielais dzintars" skatuves kopā ar Liepājas Simfonisko orķestri. Turklāt tas notiek starptautiski atpazīstamā Liepājas Starptautiskā zvaigžņu festivāla atklāšanas koncertā.

Jauna elpa Liepājas vēsturei

"Tik joti mīlēt Liepāju, lai tās vēsturei un šodienai veltīt visu savu nomoda stundu laiku, to spēj tik Dace!" Tā par Liepājas muzeja direktori Daci Kārklu saka viņas tuvi kolēģi. Liepājas muzejs D.Kārkla vadībā ieguvīs jaunus apgrīzienus – izstāžu un notikumu bagātību, valdzinošais Hoijeres kundzes viesu nams, jauna Liepājas okupācijas muzeja eksponāciju dažādību, gaidāmā Liepājas bākas atvēršana publiskai apskatei, atvērtā krājuma izstādīšana bijušajā Latvijas Bankas ēkā un citas aktivitātes. Muzeja direktores darbu un radīto notikumu temps ir pārsteidzošs un iedvesmojošs.

"Liepājas bākas pārtapšana par mūsdienīgu apskates un interaktīvu izziņas objektu varētu būt viena no labākajām dāvanām liepājniekiem," pilsētas 400. dzimšanas dienā, uzskata projekta virzītāja un muzeja direktore Dace Kārkla.

Tiekoties pie Latvijas Bankas ēkas telpu kompleksa Teātra ielā 3, jāpieliek solis, lai spētu izsekot stāstījumam un stāstītājai. Atvērtais krājums ir Daces Kārkla seniūnijas sapnis, kuram nu ir lemts

piepildīties. Jau tuvākajā nākotnē Liepājas muzejs atvērs interesentiem ēkas pirmā un pagraba stāva telpas. Te pavērsies muzeja īpašumā esošā vērtīgā krājuma eksponēšanas iespējas. "Muzeja īpašumā esošais krājums ir augstu novērtēts, tomēr daļa no tā nav pilnībā pieejama vēstures izzināšanai un apskatei," problēmu raksturo Dace Kārkla.

Ko piedāvās telpas bijušajā Latvijas Bankas ēkā?

Bijušās bankas ēkas pagrabstāva telpās plānots izvietot arheoloģijas kolekciju, kā arī lielformatā koka skulptūras un tēlniecības kolekciju, arī mēbeļu un mūzikas instrumentu kolekciju. "Pagrabstāva telpās ar seifiem un restu norobežojumiem tiks saglabātas, tur beidzot būtu iespēja publiski eksponēt kolekcijas, kas līdz šim nav bijušas pieejamas – ieroču kolekcija, dārgmetāla kolekcija un numismātikas kolekcija, pie tam, saglabājot bankas funkcijas infrastruktūru," aizrautīgi telpu plānu izrāda muzeja direktore.

Liepājas muzejs glabā unikālu Paula Maksa Berči būvprojektu kolekciju, kas ir retums, jo tik plaša 19. gadsimta beigu un 20. gadsimta sākuma būvprojektu kolekcija un arī tās nav saglabājies visā Eiropā. Vestibilā un ēkas kārtējā spārnā plānots izveidot izstādi ar izcilā Paula Maksa Berči būvprojektiem, būvdelām un interjera skicēm, būs arī jaunliepājas pilsētpļānošanas plāns un būvprojekti ar modernajām Liepājas rūpniecībām, kas tika uzceltas 19. gadsimta beigās un 20. gadsimta sakumā. Te arī paredzēts iekārtot arhitekta interjera kabinetu, jo Liepājas

muzejā ir saglabājušies oriģinālie Berči projekta skapji ar vecajiem objektu nosaukumiem.

"Hojieres kundzes viesu nama darbs rāda, ka liepājniekus un pilsētas viesus interesē sadzīve – priekšmeti, kas ļauj iztēloties vēsturiskos laikus, gaumi, tradīcijas. Šajā telpā paredzēts eksponēt pulksteņus, traukus, apgaismes ķermenus un interjera priekšmetus," uzskaita Dace Kārkla. "Priečājamies, ka varēsim eksponēt arī Jāņa Lādiša fototehnikas kolekciju, ko fotomeistars dāvināja Liepājai."

Liepāja – tātad jūra, kuģi osta un, protams, bāka

Līdz brīdim, kad Latvijas Bankas ēku komplekss tiks pielāgots un sagatavots apmeklētājiem, vēl nedaudz jāpagauda. Tāmējā Dace Kārkla jau kārtējies pie Liepājas bākas ekspozīcijas atvēršanas pilsētas jubilejas gadā. Liepājai jau vairāk nekā 150 gadus ir bāka. Tā joprojām rāda ceļu zvejniekiem un jūrniekiem, bet vai tik vien? Īstenojot Lauku atbalsta dienesta Zivsaimniecības fonda projektu ar mērķi saglabāt kultūrvēsturisko mantojumu, Liepājas bāka iegūs jaunu veidolu. Tā ne tikai rādis gaismu kuģotājiem, bet muzikālās video performācēs izstāstīs Liepājas ostas vēsturi.

"Liepājas bākas pārtapšana par mūsdienīgu apskates un interaktīvu izziņas objektu varētu būt viena no labākajām dāvanām liepājniekiem," uzskata projekta virzītāja un muzeja direktore Dace Kārkla. "Skaistās Liepājas bākas atvēršana publiskai piekļuvei, tās stāsts par pilsētas veidošanos, ostas darbību, kritumiem,

cēlumiem, izaicinājumiem – tas viss iedots citu sajūtu par liepāju un liepājniekiem," tā Dace Kārkla.

100 pēdu augstais tornis balstās uz masīva granīta pamata, un gaismas redzamība tai ir 37 kilometri. Pirmais bākas lukturis izgatavots Anglijā, Frenkeja fabrikā, un tas tika uzskatīts par optikas meistardarbu. Lukturis apjoza koniski slīpēti stikla apli, kas gaismu periodiski samazināja un atkal pastiprināja.

Sākotnēji bāka bija vienlaidus krāsota sarkanā krāsā un tikai 19. gadsimta beigās tā tika izkrāsota sarkanbaltsarkanās apļos.

"Bākas ir iecienīts tūrisma galamērķis visā pasaulei. Liepājas bākai joprojām ir ne tikai funkcionāla nozīme kuģu navigācijai ostā, bet tā ir arī viens no pilsētas simboliem, panorāmas dominante. Pievienojot to pasaules bāku tūrisma kartei, Liepāja iegūs jaunas tūrisma iespējas," ir pārliecināta muzeja vadītāja. Interesanti, ka dažādās virtuālajās platformās ir apvienojušies bāku tūrisma entuziasti no visas pasaules, kas regulāri apmainās ar pasaules bāku aprakstiem un fotogrāfijām. Liepājas bākai šajos sarakstos ir liels potenciāls.

Liepājas bāka ir vienīgā šādas konstrukcijas būve Latvijā. Bākas tornis slejas piecstāvu mājas augstumā, un tās iekšpusē vijas ažūras kēta lējuma vītnu kāpnes ar 149 pakāpieniem. Senākos laikos bāku pieskatījuši tās uzraudzītāji, nodrošinātu tās nepārtrauktu darbību, taču mūsdienās Liepājas bāka tiek vadīta attālināti un ir pilnībā automatizēta.